Súd:	Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka:	14Co/19/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6715211760
Dátum vydania rozhodnutia:	24. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Mária Podhorová
ECLI:	ECLI:SK:KSBB:2018:6715211760.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a sudcov JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcov: 1/ Y. L., narodený XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, XXX XX H. a 2/ L. F., narodená XX.XX.XXXX, bytom A. L. XXX, XXX XX H., zastúpených JUDr. Máriom Keletim, advokátom so sídlom Hlavná 36, 981 01 Hnúšťa, proti žalovanej: Slovenská autobusová doprava Zvolen, a.s., IČO: 36 054 666, so sídlom Balkán 53, 960 95 Zvolen, zastúpenej Advokátskou kanceláriou GABE - BB, s.r.o. so sídlom Profesora Sáru 3873/44, 974 01 Banská Bystrica, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ a o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 07.09.2016 č. k. 9C/174/2015-122, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 07. 09. 2016 č. k. 9C/174/2015 - 122 p o t v r d z u j e .

II. Žiadnej zo strán n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 17 000,- eur do 3 (troch) dní od právoplatnosti rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.
III. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 20 000,- eur do 3 (troch) dní od právoplatnosti rozsudku.
IV. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.
V. Žalovanej náhradu trov konania voči žalobcovi 1/ a žalobkyni 2/ nepriznáva.“

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že v dôsledku protiprávneho konania žalovanej došlo k zásahu do súkromia žalobcov, ktorého súčasťou je aj právo rozvíjať a vytvárať vzťahy s ostatnými ľudskými bytosťami, osobitne vzťahy na emocionálnej báze, teda vzťahy medzi príslušníkmi rodiny budované na citovo silných vzájomných väzbách. Konaním žalovanej pritom došlo k deštrukcii všetkých vybudovaných citových väzieb, a tým k neoprávnenému zásahu do práva na súkromný a rodinný život žalobcov ako pozostalých. Konanie žalovanej, ktorej zamestnanec pri dopravnej nehode usmrtil otca žalobcov v tomto prípade predstavuje neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov, konkrétne do ich súkromného a rodinného života. Z výsluchu žalobcov a svedkyne, matky žalobcov, súd zistil, že v dôsledku konania žalovanej došlo k okamžitému, násilnému pretrhnutiu veľmi úzkych citových a ďalších väzieb medzi žalobcom 1/, žalobkyňou 2/ na jednej strane a R. L. na strane druhej, ktoré existovali pred jeho úmrtím. Vzťah žalobcu 1/ s nebohým otcom bol veľmi blízky, aj po dovŕšení plnoletosti a založení vlastnej rodiny zostali v každodennom kontakte, navzájom si pomáhali a nepochybne medzi

nimi existovalo silné citové puto. Vzájomný vzťah medzi nebohým R. L. a žalobcom 1/ ako otcom a synom možno zhodnotiť až ako nadštandardný. Uvedené je zrejmé aj zo skutočnosti, že išlo o zomknutú rodinu, v čase tragickej udalosti býval žalobca 1/ v dome v tesnej blízkosti domu zosnulého otca, pričom rodiny sa nestretávali len na občasných návštevách, ale boli v dennodennom kontakte. Zosnulý R. L. synovi intenzívne pomáhal aj pri rekonštrukcii rodinného domu. Žalobca 1/ tragickú udalosť, pri ktorej jeho otec zomrel, aj po troch rokoch stále prežíva veľmi negatívne, čo bolo zrejmé aj z jeho výpovede sprevádzanej sústavným plačom. Vzťah žalobkyne 2/ s nebohým otcom bol takisto veľmi blízky, aj po dovŕšení plnoletosti a založení vlastnej rodiny zostala žalobkyňa 2/ bývať s rodinou v dome svojich rodičov, navzájom si pomáhali a nepochybne medzi nimi existovalo silné citové puto. Vzájomný rodinný vzťah medzi nebohým a žalobkyňou 2/ ako otcom a dcérou možno zhodnotiť ako nadštandardný, ktorý pretrval od detstva až do času tragického úmrtia R. L.. Uvedené je zrejmé aj zo skutočnosti, že išlo o zomknutú rodinu. Zosnulý poskytoval žalobkyni 2/ značnú psychickú podporu v neľahkom čase, keď dcéra žalobkyne 2/ a vnučka zosnulého bojovala s ťažkou chorobou, bol tiež psychickou oporou chorej (už medzitým zosnulej) vnučke, ktorá taktiež tragické úmrtie starého otca prežívala veľmi ťažko, čo sa nepochybne negatívne prejavilo aj na jej psychickom zdraví a odhodlaní bojovať s ťažkou chorobou. Žalobkyňa 2/ tragickú udalosť, pri ktorej zomrel jej otec aj s odstupom času vníma veľmi citlivo, je liečená pre psychické problémy aj v psychiatrickej ambulancii. Hoci je zrejmé, že psychické zdravie mala žalobkyňa 2/ podlomené v súvislosti s chorobou jej jedinej dcéry aj pred tragickou dopravnou nehodou, je nepochybné, že strata milovaného otca ju veľmi zasiahla a sčasti zvýraznila zdravotné ťažkosti, ktorými predtým trpela. Konanie žalovanej, ktorým došlo k násilnému pretrhnutiu týchto úzkych väzieb predstavuje neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov, čím boli naplnené predpoklady pre priznanie ochrany osobnostným právam žalobcov v zmysle ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

3. Pri určení výšky náhrady okresný súd zohľadnil nielen odôvodnený a pochopiteľný smútok žalobcov za ich zosnulým otcom, ale aj zhoršený psychický zdravotný stav žalobkyne 2/, ktorá žila v spoločnej domácnosti s nebohým R. L.. Rovnako prihliadol na postoj žalovanej k tragickej udalosti, keď táto žalobcom nevyslovila sústrasť, ani ospravedlnenie. Až po vyjadrení k žalobe žalovaná vyslovila pozostalým hlbokú ľútosť nad stratou ich otca, pričom takého ospravedlnenie po viac ako dvoch rokoch od tragickej udalosti možno považovať za skôr formálne, než za skutočne prejavenú ľútosť nad stratou blízkej osoby žalobcov. Okresný súd taktiež prihliadol aj na majetkovú situáciu žalovanej, nakoľko výška nemajetkovej ujmy nemá byť pre žalovanú likvidačná. Rovnako prihliadol aj na okolnosti dopravnej nehody tak ako boli ustálené v trestnom konaní, podľa ktorých k protiprávnemu konaniu vodiča žalovanej došlo z nedbanlivosti, absentuje akékoľvek úmyselné konanie alebo hrubé porušenie, či zanedbanie povinností, vodič neporušil žiadne predpisy týkajúce sa obmedzenia rýchlosti, ani nebol pod vplyvom alkoholu. So zreteľom na všetky okolnosti okresný súd dospel k záveru, že primeraná náhrada, ktorá je spôsobilá aspoň sčasti zmierniť následky neoprávneného zásahu do práv na ochranu osobnosti u žalobcu 1/ je suma 17 000,- eur a u žalobkyne 2/ suma 20 000,- eur. Je nepochybné, že ľudský život je neoceniteľný, pretože každý človek je jedinečný a je zrejmé, že strata ktorú žalobcovia utrpeli zostane navždy nenahradená. Suma, ktorú okresný súd priznal je len o zmiernení nemajetkovej ujmy, ktorú v dôsledku tejto straty žalobcovia utrpeli.

4. K jednotlivým námietkam žalovanej okresný súd uviedol, a to k pasívnej vecnej legitimícií žalovanej, že žalovanú za okolností prejednávanej veci treba považovať za pôvodcu žalobcami tvrdeného zásahu do osobnostných práv. Z dôvodu, že k úmrtiu R. L. došlo konaním vodiča autobusu R. U., ktorý v čase dopravnej nehody bol zamestnancom žalovanej a dopravnú nehodu spôsobil pri výkone jeho práce vodiča autobusu pre žalovanú, keď viedol motorové vozidlo, ktorého prevádzateľom bola žalovaná, ktorá je zodpovedná za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky osoby, ktoré vykonávajú dopravu podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uvedené ustanovenie vylučuje ako zodpovednú osobu vlastníka motorového vozidla, ČSOB Leasing, a.s., ktorý nevykonáva dopravu osôb, ani tovaru a nikdy takúto dopravu ani nevykonával. Pokiaľ bol teda neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým iným, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah priamo spôsobený právnickou osobu - v tomto konaní žalovanou. K vznesenej námietke premlčania okresný súd uviedol, že premlčané právo žalobcov v čase podania žaloby nebolo. Všeobecná trojročná premlčacia doba začala plynúť XX.XX.XXXX, teda nasledujúci deň po dni, v ktorom došlo k úmrtiu otca žalobcov (k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov). V čase podania žaloby (17.08.2015) na okresný súd premlčacia doba ešte neplynula. Ohľadom spoluzodpovednosti R. L. uviedol, že skutočnosť, či motocykel nebohého mal alebo nemal

evidenčnú značku je nepodstatné, keďže otázka zavinenia bola vyriešená v rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/210/2013 zo dňa 18.03.2014, ktorým bolo ustálené, že k nehode jednoznačne došlo v dôsledku porušenia právnej povinnosti zo strany vodiča žalovanej a v priamej príčinnej súvislosti s týmto porušením. V danej veci nemožno skonštatovať akékoľvek zavinené konanie alebo opomenutie poškodeného týkajúce sa dopravnej nehody, ktorou by bola založená príčinná súvislosť, ktorá viedla k vzniku dopravnej nehody.

5. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 a 257 CSP a žalovanej náhradu trov konania voči žalobcovi 1/ a žalobkyni 2/ nepriznal, nakoľko hoci v konaní bola percentuálne úspešnejšia žalovaná, okresný súd v danej veci videl dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanej v charaktere sporu, keď rozhodnutie o výške plnenia záviselo výlučne na úvahe okresného súdu.

6. Proti výrokom I., III. a V. tohto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie. Z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP bez bližšej konkretizácie jednotlivých odvolacích dôvodov. Žalovaná zopakovala svoje námietky vyjadrené už pred súdom prvej inštancie, týkajúce sa: 1/ nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného, keďže nositeľom povinnosti v danom prípade sú vodič motorového vozidla R. U. a vlastník motorového vozidla ČSOB Leasing, a.s., pričom analogické použitie ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy, keďže subjektom zodpovedným za zásah do osobnostných práv fyzickej osoby podľa § 13 Občianskeho zákonníka môže byť výlučne len pôvodca zásahu poukazujúc aj na rozhodnutie v trestnom konaní, keď zaviazaným na náhradu nemajetkovej ujmy bol len odsúdený U.. Okresný súd sa nevysporiadal s argumentáciou žalovanej, že prevádzateľom motorového vozidla nebola žalovaná, ale obchodná spoločnosť ČSOB Leasing, a.s.; 2/ spoluzodpovednosti za nemajetkovú ujmu vzniknutú žalobcom tak žalovanou ako aj žalobcami. Podľa žalovanej je výlučne účasť nebohého na vzniku nemajetkovej ujmy žalobcom tou okolnosťou, ktorá viedla k vznik nemajetkovej ujmy na strane žalobcov. Z dôvodu, že v čase nehody bol daný zákonný zákaz prevádzkovať motocykel nebohým v premávke na pozemných komunikáciách bez platného technického osvedčenia vozidla tak, ako to vyžadoval § 21 ods. 2 bod 2. zákona č. 725/2004 Z.z., práve porušením tohto zákazu ako hlavnej príčiny, keďže žalovaný poprel a žalobcovia nepreukázali, že by nebohý mal v čase nehody platné technické osvedčenie vozidla, mohlo dôjsť k vzniku nemajetkovej ujmy tretej osobe. Podľa žalovanej by ku škode nedošlo, pokiaľ by nebohý neprevádzkoval motocykel v premávke na pozemných komunikáciách bez platného technického osvedčenia; 3/ premlčania práv žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy. Podľa žalovanej, v prípade analogického použitia ustanovenia § 427 na takýto právny vzťah by sa aj otázka premlčania mala riešiť za analogického použitia ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka o premlčaní nárokov na náhradu škody. Bolo by v rozpore s princípom právnej istoty, ak by sa na takýto prípad použila analógia týkajúca sa náhrady škody (§ 427 Občianskeho zákonníka), ale nepoužilo by sa analogicky ustanovenie týkajúce sa premlčania nároku na náhradu škody (§ 106 Občianskeho zákonníka). Žalobcovia sa o vzniknutej nemajetkovej ujme dozvedeli dňom smrti R. L. XX.XX.XXXX a o zodpovednostnom subjekte najneskôr tiež v uvedený deň. Dvojročná subjektívna premlčacia doba uplynula XX.XX.XXXX, pričom žaloba bola podaná na súd 17.08.2015 a 4/ výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Priznanú sumu považuje žalovaná za neprimeranú. Najmä z dôvodu, že právoplatným rozsudkom v trestnom konaní bola žalobcom už priznaná nemajetková ujma 40 000,- eur. Uvedenú sumu si uplatnila A. L., manželka nebohého, pričom návrh podala tak za seba ako aj za tri svoje deti. Teda každému bola priznaná suma vo výške 10 000,- eur z titulu nemajetkovej ujmy. Okresný súd v odôvodnení rozsudku nijako neodôvodnil priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Okresný súd opomenul použiť princíp proporcionality na porovnanie náhrad nemajetkovej ujmy v iných skutkovo podobných prípadoch. Záverom žalovaná považuje výrok o trovách konania za nepreskúmateľný, keďže dôvod hodný osobitného zreteľa spočívajúci v tom, že rozhodnutie o výške náhrady záviselo od úvahy súdu nevyplýva z CSP. Žalovaná navrhla rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, že žalobu žalobcov odvolací súd zamietne.

7. Proti výrokom napadnutého rozsudku týkajúcim sa výšky náhrady nemajetkovej ujmy podali odvolanie v zákonnej lehote aj žalobcovia. V podanom odvolaní nekonkretizovali odvolací dôvod. Výška nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je podľa žalobcov nedostatočná vzhľadom aj na okolnosti, ktoré uviedol okresný súd v odôvodnení rozsudku. Správne zistené rozhodujúce okolnosti pre priznanie nároku okresný súd nedostatočne zhodnotil z hľadiska priznanej výšky. Žalobcovia namietali najmä časť odôvodnenia, v ktorej okresný súd uviedol, že výška náhrady nemajetkovej ujmy nesmie byť pre žalovanú likvidačná, avšak bližšie nerozviedol majetkové pomery žalovanej. Z bežne dostupných

účtovných závierok žalovanej je možné zistiť, že ročné tržby sa pohybujú v priemere 20 000 000,- eur ročne. Majetok žalovanej presahuje 100 000 000,- eur a výnosy z hospodárskej činnosti v roku 2014 boli približne 41 000 000,- eur. Podľa žalobcov nimi uplatnená výška nemajetkovej ujmy po 100 000,- eur je len nepatrným zlomkom z majetku, ktorým žalovaná disponuje. Žalobcovia preto navrhli napadnutý rozsudok zmeniť a vyhovieť žalobe v celom rozsahu.

8. Žalobcovia sa k riadne doručenému odvolaniu žalovanej, ani k vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcov nevyjadrili.

9. Žalovaná k riadne doručenému odvolaniu žalobcov uviedla, že majetkové pomery samé o sebe nemôžu zakladať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v žalovanej sume. Prihliadnutie na majetkové pomery je len jednou zo zložiek, na ktorú má byť pri určení výšky nemajetkovej ujmy prihliadnuté, a súčasne, majetkové pomery majú byť kritériom obmedzujúcim, a nie rozširujúcim.

10. Odvolací súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

11. Odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vec správne skutkovo a právne posúdil. Napadnutý rozsudok zodpovedá náležite zistenému skutkovému stavu vyplývajúcemu z vykonaných dôkazov, pričom okresný súd starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Okresný súd vec správne právne posúdil. Napadnutý rozsudok okresného súdu je odôvodnený v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa okresný súd vysporiadal so všetkými podstatnými prednesmi a námietkami strán v spore. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s presvedčivým a vo vzťahu k všetkým námietkam sporových strán vyčerpávajúcim odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Preto sa obmedzil len na konštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia a svoje rozhodnutie podľa § 387 ods. 2 CSP bližšie neodôvodňoval.

12. Väčšina tvrdení žalovanej v odvolaní je zopakovaním obrany v konaní pred súdom prvej inštancie a vo svojej podstate predstavujú nesúhlas žalovanej s rozsudkom ako takým. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí sa podrobne zaoberal opakovane v odvolaní namietanou pasívnou vecnou legitimáciou žalovanej (odvolací súd osobitne poukazuje na publikované rozhodnutie R 128/2014 týkajúce sa pasívnej vecnej legitimácie žalovanej ako zamestnávateľa), prípadne zosnulého vodiča, či vlastníka motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda, možnou spoluzodpovednosťou týchto subjektov, ako aj otázkou premlčania poukazujúc na konkrétne rozhodnutia najvyšších súdnych autorít (bod 4. odôvodnenia tohto rozhodnutia).

13. K podstatným tvrdeniam žalovanej v odvolaní (§ 387 ods. 3 posledná veta CSP) týkajúcim sa namietanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy odvolací súd uvádza, že ide o nedôvodnú námietku. Žalovaná v odvolaní poukázala na žalobcom už v trestnom konaní (rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/210/2013 zo dňa 18.03.2014) priznanú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40 000,- eur, argumentujúc, že priznanie akejkoľvek sumy nad rámec sumy už priznanej je podľa žalovanej neprimerané a nedôvodné a predstavuje porušenie princípu proporcionality spočívajúceho v porovnávaní súm náhrad priznaných v iných skutkovo podobných prípadoch. Je nesprávnym tvrdením žalovanej, že žalobcom bola trestným rozsudkom priznaná nemajetková ujma. Uvedeným rozhodnutím Okresný súd Zvolen priznal náhradu nemajetkovej ujmy poškodenej strane, ktorou v trestnom konaní bola matka žalobcov, nie žalobcovia. Žalobcom v trestnom konaní nebola priznaná žiadna náhrada nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti je nepodstatným (i keď pravdivým) tvrdením žalovanej, že matka žalobcov v trestnom konaní mala zato, že si nárok uplatňuje aj v mene žalobcov, prípadne, že matka žalobcov sa chcela s vyplatenou náhradu podeliť so žalobcami, svojimi deťmi, rovným dielom. Postoj matky žalobcov v trestnom konaní bol len prejavom jej dobrej vôle, prípadne pochopiteľným vyjadrením citovej účasti matky žalobcov s rovnako smútiacimi žalobcami. Žalobcovia neboli v trestnom konaní poškodenými stranami a nebola im priznaná žiadna náhrada nemajetkovej ujmy. Žalovanou namietané nepoužitie princípu proporcionality zo strany okresného súdu pri posudzovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy je nepravdivé. Odvolací súd zdôrazňuje, že okresný súd sa v napadnutom rozsudku vysporiadal s intenzitou vzťahov medzi žalovaným 1/ a jeho zosnulým otcom, ako aj medzi žalobkyňou 2/ a jej nebohým otcom pred tragickou udalosťou, prihliadol na vek žalobcov, na skutočnosť, že nejde o osoby hmotne závislé od usmrtenej osoby, ako aj na to, že žalobcom nebola poskytnutá žiadna iná peňažná náhrada. Následne tieto vzťahy, ku ktorých okamžitému a predčasnému pretrhnutiu došlo

zásahom zamestnanca žalovanej, porovnal so stavom po tragickej nehode, teda s pochopiteľným hlbokým smútkom nad stratou blízkej osoby, ktorý žalobcovia ešte aj v tomto čase intenzívne prežívajú najmä prejavmi žiaľu pri rozprávaní o ich zomrelom otcovi. Okresný súd v odôvodnení taktiež neopomenul posúdenie okolností na strane žalovanej ako zodpovednej osoby, ktorá sa žalobcom ospravedlnila až vtedy, keď čelila civilnej žalobe. Ospravedlnenie žalovanej s odstupom viac ako dvoch rokov pochopiteľne stráca na hodnovernosti a úprimnosti. Okresný súd správne vyhodnotil všetky kritéria potrebné pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy.

14. Námietka žalovanej, ktorou navrhol odmietnuť odvolanie žalobcov vo vzťahu k vyhovujúcemu výroku napadnutého rozsudku je neopodstatnená. Z obsahu odvolania je zrejmé, že žalobcovia neboli spokojní s výškou priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v porovnaní so v žalobe uplatnenou sumu tejto náhrady. Žiadali preto vyhovieť žalobe aj v rozdiele medzi priznanou sumou a žalovanou sumou. Pričom pokiaľ by odvolaniu žalobcov bolo vyhovené, odvolací súd by menil všetky výroky napadnutého rozsudku. Preto nebol zákonný dôvod na odmietnutie odvolania žalobcov žalovaným navrhovaným spôsobom.

15. Rovnako neopodstatnená je aj námietka žalovanej voči výroku o trovách konania. Odvolací súd výrok okresného súdu, ktorým nebola žalovanej priznaná náhrada trov konania považuje za správny. Žalobcovia boli v konaní v prevažnej časti uplatneného nároku neúspešní, naopak žalovaná v tejto podstatnej časti bola úspešná. Predmetom konania je však špecifický nárok, ktorého výšku, vzhľadom na nedostatok zákonnej úpravy, či usmernenia vyšších súdnych autorít, mohli žalobcovia len ťažko v žalobe odhadnúť, keďže táto je výlučne závislá od úvahy okresného súdu. Práve charakter tohto konania podľa odvolacieho súdu je dôvodom hodným osobitného zreteľa, ako to správne posúdil okresný súd, na nepriznanie náhrady trov konania inak v spore úspešnej žalovanej.

16. Vysporadúvajúc sa s podstatnými tvrdeniami žalobcov v odvolaní (§ 387 ods. 3 posledná veta CSP) ohľadom výšky náhrady nemajetkovej ujmy, odvolací súd tieto posúdil ako nedôvodné. Okresný súd sa riadne vysporiadal so všetkými okolnosťami rozhodujúcimi pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy ako je uvedené v bodoch 2., 3. a 13. tohto rozhodnutia.

17. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku je potrebné ďalej uviesť, že vzhľadom na to, že spôsob určenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy nie je zákonom upravený, pri rozhodovaní o tejto sume si okresný súd musel vystačiť len s vlastnou úvahou. Odvolací súd vo vzťahu k námietkam tak žalobcov ako aj žalovanej ohľadom potreby prihliadnutia na rozhodovaciu činnosť slovenských súdov zdôrazňuje, že spravodlivé je porovnávať skutkovo a právne obdobné veci (smrť otca spôsobená dopravnou nehodou nedbanlivostným konaním, žalobcovia plnoleté deti a žalovaný prevádzateľ), nie žalovaným predkladané rozhodnutia s najvyššími priznanými náhradami nemajetkovej ujmy vo veciach, ktoré majú spoločné s vecou prejednávanou len označenie predmetu konania. Následne, takéto zovšeobecňovanie je nevyhnutne obmedzené potrebou individuálneho posúdenia následkov neoprávneného zásahu do osobnostných práv každého žalobcu, avšak ani takýmto spôsobom, pri nedostatku akejkoľvek zákonnej úpravy určujúcej hranice náhrady nemajetkovej ujmy, nemožno dospieť k objektívnemu záveru o tom, aká suma je tou sumou, ktorá je spôsobilá aspoň sčasti zmierniť inak nenapraviteľnú nemajetkovú ujmu žalobcov za neoprávnený zásah žalovanej do ich osobnostných práv. Vlastnej úvahe okresného súdu o výške náhrady nemajetkovej ujmy predchádzalo posúdenie všetkých okolností tak na strane žalobcov, ako aj žalovanej (bod 13. odôvodnenia tohto rozhodnutia), vychádzajúc z Nálezu Ústavného súdu ČR I. ÚS 2844/14 z 22.12.2015, na ktorý poukázala aj žalovaná. Pre výšku nemajetkovej teda nie sú rozhodujúcim kritériom len majetkové pomery žalovanej. Majetkové pomery žalovanej sú len jednou z mnohých, pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, rozhodujúcich okolností. I napriek neexistujúcej zákonom upravenej hornej hranice výšky náhrady, keď „maximálna čiastka peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať, je ohraničená výškou navrhovateľom požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejmá zo žalobného návrhu“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/139/2011 z 30.10.2012), nemožno pri určení výšky náhrady vychádzať predovšetkým, či výlučne z majetku žalovanej, prípadne jej ročného obratu, či zisku. Výška nároku žalobcov musí byť predovšetkým odôvodnená rozsahom a intenzitou zásahu do osobnostných práv žalobcov a až následne môže byť upravovaná s ohľadom na majetkové pomery žalovanej. Správne preto postupoval okresný súd, keď sa zaoberal všetkými okolnosťami rozhodujúcimi pre priznanie nároku posúdiac rozsah a intenzitu ujmy individuálne u žalobcu 1/ a u žalobkyne 2/, ktorú číselne vyjadril vo výroku napadnutého rozsudku určených sumách. Primeranosť priznaných súm okresný súd odôvodnil vo vzťahu k rozsahom zásahu do osobnostných práv žalobcov, rovnako tak k

okolnostiam dopravnej nehody (nedbanlivostné konanie vodiča, absencia hrubého porušenia predpisov, či neprítomnosť návykovej látky) a k majetkovým pomerom žalovanej (body 2. a 3. odôvodnenia tohto rozhodnutia).

18. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

19. Žiadna zo strán sporu nebola v odvolacom konaní úspešná, preto súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žiadnej zo sporových strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

20. Senát odvolacieho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).